

ÇILDIRLI ÂŞIK ŞEREF TAŞLIOVA'NIN ARDINDAN

Yunus ZEYREK

Âşıklık geleneğinin ünlü temsilcilerinden biri ve yaşayan ozanlarımızın pîri olan Şeref Taşlıova, 20 Eylül 2014 gecesi aramızdan ayrıldı. 22 Eylül'de Ankara'da Hacı Bayram Camii'nde kıldığımız cenaze namazıyla dâri bekaya uğurladık.

Merhum Şeref Usta ile birçok defa görüşmüş, sohbet etmiş, hatta birlikte yolculuk etmiş bir dostu olarak, onun irtihalinden sonra bilgi, duygu ve düşüncelerimizi kısaca ifade etmek isteriz.

Önce Ustamızı kısaca tanıtalım: Hemşehrimiz Şeref Taşlıova, 1938 yılında Çıldır'ın Pekreşen (Gülüzü) köyünde dünyaya gelmiş, çocuk denecek yaşta şiire ilgi duymuş, çevre âşıklarını okuyarak veya dinleyerek büyümüştür. Etkilendiği ünlü isim şüphesiz Çıldırli Âşık Şenlik'tir. Ona ulaşmamış olsa da şiirleri ve bilhassa Şenlik'in oğlu Kasım'ın çırağı olması, onu adeta Şenlik'in çalıp söylediği şiir ve makamların günümüzdeki temsilcisi durumuna getirmişti. Şeref Usta, köyünde ve yakın çevresinde icra ettiği âşıklığını zamanla Kars Radyosuna ve Kars kahvelerine taşıdı. Âşıklar Meclisinde yer aldı, onlarla dolaştı, atıştı, çaldı, söyledi. Bunlar arasında zamanın büyük ustası Posoflu Âşık Müdamî başta olmak üzere Rüstem Alyansoğlu, İlhami Demir, Murat Çobanoğlu, Erzurumlu Yaşar Reyhanî gibi ünlü isimler vardı. Bunların hepsi rahmete kavuşmuştu. Şeref Taşlıova hayattayken adeta onları da temsil ediyordu. Taşlıova'nın vefatıyla bazılarının isimlerini zikrettiğimiz bir altın nesil tarihe karışmış oldu. Şimdi aramızda bu âşıkların çıraqları, bu geleneği devam ettirmektedirler.

İlgilenenler bilir, Cumhuriyet Devri'nde âşık meclislerinin kültür dünyasına açılmasında Konya Âşıklar Bayramı'nın ayrı bir yeri vardır. Bunun ilki 1966 Ekim'inde düzenlenmişti. Bu bayrama Türkiye genelinde 17 âşık katılmıştı. Karşılı bilgin merhum Hocamız M. Fahrettin Kırzioğlu, Posoflu Müdamî, Karşılı Murat Çobanoğlu, Dursun Cevlanî ve Hasrefî (Sadi Değer) gibi âşıkları Birinci Konya Âşıklar Bayramı'na katılmak için teşvik etmişti. Bu ilk âşıklar bayramında Cahit Öztelli, Feyzi Halıcı, Sadi Yaver Ataman ve İhsan Hınçer'le birlikte Kırzioğlu da jüride yer almaktaydı. Kırzioğlu, yöre âşıklarının adeta babasıydı. Zira bu âşıkları Kars sınırları dışına çıkaran oydu. Kırzioğlu'nun arşivinde hemen bütün âşıkların şükran mektupları bulunmaktadır. Bunu merhum Taşlıova ile de konuşmuştuk. Hatta artık şöhrete kavuşan bazı âşıkların Hoca'ya vefasızlık ettiklerini de bizzat Taşlıova'dan dinlemiştik.

Konya Âşıklar Bayramı-1967.

Arkada ayakta: Şeref Taşlıova, M.Fahrettin Kırzioğlu; Ortada Orhan Şaik Gökyay, Mevlüt İhsanî; Öndekiler (Soldan) Murat Çobanoğlu, Sadi Değer, İlhami Demir.

Konya Turizm Derneği'nin düzenlediği Konya Âşıklar Bayramı'nın ikincisi 1967 Ekim'inde yapıldı. Bu programa yurt çapında 27 ozan katıldı. Jüride Posoflu Âşık Müdamî, Ardanuçlu Efkarî, Şarkışlalı Veysel gibi usta âşıklarla Behçet Kemal Çağlar, Orhan Şaik Gökyay, Feyzi Halıcı ve İhsan Hınçer yer almaktaydı. Bu bayrama Kars'tan Müdamî, Alyansoğlu, İhsanî, İlhamî, Hasretî ve Şeref Taşlıova katıldı. Taşlıova, Âşık Selmanî ile atıştı, türkü dalında Karacaoğlu ödülünü aldı. Programın son bölümünde Âşık Şenlik'in, "Ehli İslâm olan işitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana!" mısralarıyla başlayan ünlü koçaklamasını kendi ağzıyla çalıp söylemesi dinleyenleri coşturdu.

Öyle anlaşıyor ki Taşlıova, Konya Âşıklar Bayramı'yla kendini ispat etti ve kültür âlemine açıldı. Murat Çobanoğlu'nun Kars'taki Âşıklar Kahvesi'nde yaptıkları programlar yanında plak ve kasetleriyle de yurt çapında haklı bir şöhrete ulaştı. Erzurum'da liseyi okuduğum yıllarda bu kahvehaneye ben de gitmiş, Taşlıova'yı ilk defa bu kahvehanede dinlemiştik. Âşıklar meclisinde Çobanoğlu ve Davut Sularî de vardı.

Kırzioğlu'nun, arkadaşı Şâir ve Yazar Orhan Şaik Gökyay'la tanıştırmış olması, Taşlıova'ya yeni ufuklar ve yeni imkânlar açtı. Yine Kırzioğlu'nun delâletiyle üniversite hocalarıyla tanıştı. Böylece aynı zamanda bir halk hikâyesi ustası da olan Taşlıova, Halk Edebiyatı hocaları tarafından aranan canlı bir kaynak kişi oldu.

Mezarı Eskişehir'in Çifteler ilçesinde bulunan Posoflu ünlü Âşık Zülâlî (1873-1956)'yi anma programı için ikimiz de Çifteler'e davetliydik. Taşlıova'yı ikamet etmekte olduğu Ankara-

Keçiören'deki evinden aldım, arabamla gittik; dönüşte de yine beraber geldik. Bu yol arkadaşlığı esnasında birçok şey anlattı. Çocukluğu, hatıraları, yurt dışı seyahatleri, bazı portreler vs.

Taşlıova ile en son görüşmemiz 2011 yılında Kars'ta düzenlenen Gazi Kars Şehrengizi'ydi. Karşılı bilgin Prof. Kırzioğlu ile ilgili konuşmamdan dolayı beni tebrik etmiş ve "Sen de olmasan bu vefasızlar Hoca'yı unutturacaklar!" diye sitem etmişti. Anı şehri harabeleri ve Kars Kalesi gezisinde hep beraberdik. İşte Anı'da çekildiğimiz fotoğrafı da bu yazıya ekliyoruz.

Merhum Taşlıova, *Bizim Ahıska* dergisinin sadık ve samimî bir okuyucusuydu. Her sayı çıktıktan birkaç gün sonra telefonla arar, tebrik ettikten sonra iltifata başlardı, "Hocam sen büyük bir iş yapıyordun. Ben dergiyi alınca baştan sona kadar okuyor, doyamıyor, bir daha okuyorum. Allah senden razı olsun." diyordu. Telefondaki o içten gelen sesi hâlâ kulaklarımda çınlamaktadır.

Merhum Taşlıova ile aramızda bir şey konuşmuştuk: Ona demiştim ki üstat, gel seninle yaşadığın zamanı ve çevrendeki âşıkları konuşalım. Müdamî'den başlayalım Çobanoğlu'ndan çıkalım. O da bunu memnuniyetle kabul etmişti. Fakat kismet olmadı. Hiç beklemediğimiz bir anda bizi bırakıp gitti. Bu benim eyvah dediğim ilk vefat hadisesi değil. Başkaları da var ama en yakıcı olanı biri Taşlıova diğeri de yıllar önce kaybettiğimiz Halim Acara'ydı! Acara, birinci TBMM'de Batum mebusu olan Ali Rıza Acara'nın oğluydu. Yakın tarih hakkında geniş bilgisi ve çok sağlam bir hafızası vardı. Ailesi ile Acara ve Türkiye üzerine konuşacaktık, kismet olmadı. Burada onu da rahmetle anarım.

Türkiye Taşlıova-Çobanoğlu ikilisini birlikte tanımış, birlikte sevmişti. 2005 yılında Çobanoğlu gidince Taşlıova tek kalmıştı. Ne hazindir ki, hayatın seyri bütün insanlar gibi onlara da bir oyun oynamış, son yıllarda bu ikilinin arasına serinlik sokmuştu.

Taşlıova ile Çobanoğlu, Karşılı bir Kültür ve Turizm Bakanı zamanında, 1990 yılında Sivas Devlet Türk Halk Müziği Korosu Sanatçısı olarak kadro almış, maaşa bağlanmışlardı. 1998 yılında Bursa'da kendi evinde görüştüğümüz Erzurumlu Yaşar Reyhanî (1932-2006), Karşılı âşıklarla birlikte çalıp söylediklerini ama kendisinin göz ardı edildiğini söyledi. Buna çok kırılmış, gücenmiş, incinmişti. Bu meseleyi Taşlıova'ya söylediğimde Reyhanî'ye hak verdiğini ifade etti.

Şeref Usta, ben bu satırları yazarken sen öbür âlemdesin! Hacı Bayram Camiinde İmam Efendi sordu, "Merhumu nasıl bilirsiniz?" Kalbimin derinliklerinden "İyi bilirim!" diye haykırdım.

Anı şehri hatırası (2011): Önde sağdan Y. Zeyrek, Ş. Taşlıova, İ. Terzioğlu, E. Barutçu.

"Hakkınızı helâl ediyor musunuz?" sorusuna da lâf olsun diye değil aynı şekilde "Helâl olsun!" dedim. Sonra eve gelince de senin için içten bir Fatiha okudum. Bu duygu ve düşüncelerimi çok sevdiğin Bizim Ahıska dergisi okuyucuları ile paylaşırken sana ve orada mülâki olduğunu hayal ettiğim âşık dostlarına rahmet ve mağfiret diliyorum.

Bu Günlerde

*Bu günlerde bir bulut var üstümde,
Bunu dağıtacak yel ver Allah'ım.
Kötülükler bütün benim kastımda,
Üstümden atmağa el ver Allah'ım.*

*Oğluma terbiye kızıma iffet,
Milletime refah yurduma kismet,
Gençliğime saygı hocama şefkat,
İhtiyacımız çok bol ver Allah'ım.*

*Ağaç gibi meyva versin bağımız,
İyiliğe doğru gitsin çağımız,
Erimesin yürekteki yağımız,
Huzur çanağında bal ver Allah'ım.*

*Dünyada kalacak dünyanın malı,
Ancak terbiyedir nakışlı halı,
Yeni dizi tutan çocuk misali,
Öz Türkçe konuşan dil ver Allah'ım.*

*Kendi varlığımdır cihan aşkına,
Yarattığım bunca insan aşkına,
Zebur Tevrat İncil Kur'an aşkına,
İslâm'a gerçekçi yol ver Allah'ım.*

*Ağladı bacılar dertli analar,
Çok geline siyah oldu kınalar,
Her şeyi götürsün geçmiş seneler,
Hayırlı uğurlu yıl ver Allah'ım.*

*Şeref der ki gönül eylemek için,
Millete muhabbet paylamak için,
Dilimde türkümüz söylemek için,
Sazıma da üç beş tel ver Allah'ım.*